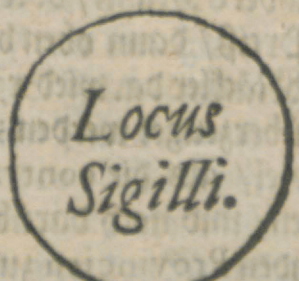

pective Vormändern und Regierungs Unterschrifft/ be-
kräftigen lassen. Datum Stockholm/ den 7. Octobris,
Anno 1665.

HEDEWIG ELEONORA.

Peer Brahe / Graf Lorenz von der Gustaff Otto Stein-
zu Wisingsburg/ der K. Linde/in des K. Mar- bock/ der K. Schwed.
Schwed. Truchses. schens Stelle. Admiral.

Magnus Gabriel de la Gardie, Gustavus Bonde /
der K. Schwed. Cansler. der K. Schwed. Schatzmeister.

Rongl. May. 43.42

Råbudh om Execution.,

Uff the Resolutioner som på thenne Rijkz-
dagh äre Rijkzens Ständer giffne / sampt
medh Extract

Uff sielfwa Resolutionerne för hwart
Stånd særskildt.

Tryckt i Stockholm / hos Ignatium Meurer /
Rongl. Booktr. Åhr 1668.

WILHELMUS CAROLUS

med Guds Nåde/
Sweriges / Göthes
och Wendes Konung
och Arffurste / Stoor-
furste til Finlandh/
Hertigh vthi Skåne/
Etilandh / Littlandh / Carelen / Brehmen / Behrden /
Stettin / Pommern / Cassuben och Wenden / Furste til
Rügen / Herre öfwer Ingermanland och Wismar ;
Så och Pfaltzgreswe widh Rhein i Beyerne / til Göllich /
Glewe och Bergen Hertigh ; Siöre witterligt / at
såsom Wi på thenne nu wäl öfwerståndne Riksdagh /
hafwe vthgiffwit wåre Resolutioner och Förklaringar /
öfwer the Beswär och anlägenheter / som hwart och ett
Stånd för sigh hafwer i underdånigheet haft at an-
draga / och the ibland är een deel som ännu beroor på
widare Execution , eller ock elliest bör wara alment
kunnigt / them til rättelse / som saken på ett eller annat
sätt kan angå ; Så på thet ingen må kunna förbehåra
sin okunnigheet här vthinna / ty hafwe Wi berörde
wåre Resolutioner eller Förklaringar extrahera , och
nu här hoos aff Trycket vthgå lätit / och biude för then
skuld sampt befalle hwar och een som wederböhr / och
något Embete eller Befallningh aff Oss anförtrode är /

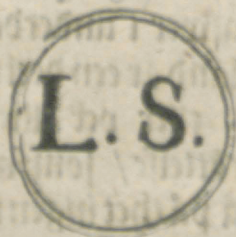
A 4

wåre

364 A
Patria: S. Petri Olsson
K. A. 1700
9584

wåre Collegier, Öfwer Ståthållare / General Gouverneurer, Gouverneurer, Landzhöfvingar och Befalningzmån; Sedan Biskopar medh Capitalis, så ock Borgmästare och Rådhy i Ståderne / at the widh begåran råckia them Handen / som the ras hielp warda til öfwenthrs ålittandes. Här alle som wederböhre hafwe sig hör sambiligen at effteråtta / icke gidrandes här emoot i någon måtto / nu eller i tilkommande tijder. Til yttermehra wisso / hafwe Wij thetta medh Wårt Kongl. Secret, så ock wår högtåhrade Elskel. käre Fru Moders / sampt the andre Wåre / och Wårt Ríktes respectiue Förmånadares och Regering; Understriffit beträffat. Datum Stockholm den 17. Septembris Anno 1668.

Hedewig Eleonora.

Per Brahe / Grefwe Lorens von der Linde / Gustaff Otto Sten
 til Wisingsborgh / S. i N. Warstens bock / S. N. Am-
 N. Droget. stalle. miral.
 Magnus Gabriel de la Gardie, Sewedh Wådt / S. N.
 S. N. Cansler. Ståttmestare.

Föna nu Kongl. May.
Wådigste Resolutioner
 och Förklarinaar.

I. På Moderstapens och Adelens Beswår.

M Laghmans Tingen wil Kongl. M.
 hafwa förordnat at the til thet minsta skok
 i ordinarie hollas een gång hwart annat
 Åhr vthi hwarie Lagfagu / och extraor-
 dinarie så offranågon thet på egen omkost-
 nadh fodrar oc begårar; warandes Hoff-
 Rätternes plicht at see ther vppå / thet icke
 någon må få Orsaat sig at belaga öfwer ofskäligt vppehold
 i sin rätt / så widh then andra som första instantien; Sålom
 ock at Rätterne / när Laghman sielf icke kan twara tilstådes /
 må icke thes mindre medh dugelige och wål skickelige Under-
 laghmån blifwa försedde / aff Adiel eller Dadel / som thet
 effter een och annan bestaffenheet / bäst kan pröfwas.

At Underätterne vthi Ståderne och på Landet / in til
 Hoffrätterne at råfna / måge swara för sine sålde Domar /
 thet sinner Kongl. May. så wijd åskäligt / som thet Landz
 och Stadz Lagh är likmäßigt; Och biudes förthenskul at
 hwad the vthinnan finnes stadgat / må aff wederbörande
 återställas i bruuk och tilbörlich öfningh.

At LaghMåns Stads och Härads Rätterne icke må
 hafwa wåldh til at grunda sine Domar på egen godtyctio
 vthan på klar Lagh / thet sinner Kongl. May. skäligt.

Men såsom Hoff Rätterne måste här vthinnan länmas
 N ij frisa

frijare händer / så är Kongl. Man.^s willia at the en sådan mact wahrsambligen bruka / och vthi Böhers påleggian- de icke öfwer skrida een rätt mätreligheet / effter hwar Om- ständigheet för sig: Enkannerligen synes nödigt at thet som valuation aff Myntet/samt Böhernes reducerande an- går/ må tagas inoga act när Lagen kommer at öfwer sees.

Thet Kongl. Man.^s på ~~den 1664.~~ om Tingz protocollens försärdigande / för ån Nämnden widh Tinget Skiles åth / hafwer sturit / sådant åligger Hoff- Rätterne och Landzhöffdingarne å Embetes wågnar at eff- terkomma.

Såsom Här adztingen holles nu/vthom gammal Ord- ningh / icke mehr ån tree gånger om Åhret/så är theste skäl- gare at Här adzhöffdingen icke må få sluta Tinget/för ån al- le Parter som Doom och Rättelse sökia / åre rätteligen aff- hulpne. Och på thet Nämnden må hafwa något at hugna sig aff för sitt Besvär / måste Här adzhöffdingen tilsee/at the Rättigheter / som Här adet effter Lagh tilkomme / icke må thv vndandrogas eller affwändas / vthan til thes nytta / och i thes Rista samblas och hollas tilhoopa: Och holle Landzhöffdingen hand ther öfwer.

Then skada och förfångh / hwilken så Här ader och Sochnar i gemeen som hwar och een thes Inbyggare i syn- nerheet lijda kan / fömedelst allmeningarnas olaglige in- fräckande eller åwårckande / är Kongl. Man.^s i Näs- der öfwerbödigh genom then begiärte Befallningh til alla Gouverneurer och Landzhöffdingar at böta och remediera. wil och i kraft aff thesse Resolation hafwa them sampt och sönerligen anbefalt / at the ingen åwårckan någrom på All- meningarne tilstådia / eller och then rätt man lagligen baswer/förwågra låta/widare ån Lagh och Skogzordnun- gen thet förmå och innehålla / rättandes wederböriligen alt thet / som här til thet emoot kan wara giordt eller inrytat.

Om the Rector i Skåne och Bleckingh som Kongl. Man.^s tilhöra / och widh thesse tiden någon förbättringh hafwa aff nöden/wil Kongl. Man.^s sig i Näder låta wår- da / icke allenast at Tijonden må blifwa til thesas bygnat behollen / vthan och een serdeles commission förordnas / som öfwer alt ransaka och affräkning hålla skal.

Såsom Kongl. Man.^s låter sig nådigst wara anlå- git at handhafwa Ridderskapet och Adelen widh thesas Pri- vilegier och Friheter / så wil och Kongl. Man.^s i synnerheet / at the som thesas Heeder och förmån angåå tuña / och hwar- igenom the isfrån wåld förjel / bestrifning / fångste och inma- ningar / vthan föregående Doom/besrijas / måge förblifwa them aldeles oförkrånkte / så at ingen executor sig må un- derstå at belägga någon Ridders och Adelsman medh arrest emoot Privilegiernes råtta inneholdh och förståndh. Men huruledes widh exequerande vthi sådana fall skal för- hollas / thet blifwer vthi then Ordning som thesom förfat- tadh är / widare vthtrækt.

Kongl. M.^s hafwer medh synnerligh hñnest förspordt thet misghagh som Ridderskapet och Adelen låta förmårckia emoot thet öfwerlödh och hppigheter / hwilka särdeles widh Klådedräcker så hoos Man.^s som Quintbön aff the- ras Stånd/jåmwål emoot then giorde Ordningen sig hafwe hppat: Och effter Kongl. Man.^s samma wårck gärna be- fordra wil / så hafwer och Kongl. M.^s fñnit gott at förordna någre aff thes och thes Rikes Rådth/hwille medh Ridder- skapet och Adelen skole sammantåda / och alt wål öfwer- lägga; Hwad thå sedan i föllie theraff kan blifwa stutit / thet wil Kongl. Man.^s medh thes högga autoritet och På- budh stadfåsta / sampt thes allwarlige befallningh til Öf- wer Ståthållaren här i Stockholm, General Gouverneurer, Gouverneurer, och Landzhöffdingar affgå låta / at the hålla
strång

strengh hand här öfwer / effter som Kongl. Man. sig til
Ridderskapet och Adelen nådigst förseer / at the vthi sin plicht
och hör samheet sig så förholla / som the Kongl. Man. & Nåd-
de tänckie at ålitta.

Samma beskaffenheet hafwer thet och medh Ordning-
gar som för thetta åre påbudne / angående Bröllopp /
Barnsöhl och Begraffningar / ic. Hvilke icke allenast bö-
re widh mactt blifwa / vthan thet Ridderskapet och Adelen
skulle hålla nödigt / thet något wiidare / särdeles öfwer Be-
graffningarne blefwe förordnat / hafwer Kongl. Man. nå-
gre aff theß och theß Riktes Rådth beordrade öfwer sådant
medh them at confereza och afftala.

Förbättringen / som man nu een tijdh hafwer beghnt
jempte Morgongäfvorne at vthfåsta / wil Kongl. Man. &
hafwa affskaffat / och aldeles förbudet / såsom een tingh then
i Lagen eller 1664. Åhrs Stadga ingen grundh hafwer.

Kongl. Man. finner skäligh at Ridderskapet och A-
delen i Bohuuslähn / niuta then Lagh / Reccis, och Ryrctio-
ordinandz til godo / som tilförende hafwer varit want / och
när the wilia ingifwa specialia aff thet som the remoot för-
meenas vara handlat / såsom och på then commoditet, för
hwilken the begära wederslagh / så wil och Kongl. Man. sig
i synnerheet the på förklara / och them i alt skäligh wilfabra.

Och wil Kongl. Man. i synnerheet icke trångia them
ifrån then Resolution som the om förmedlingar och tilgiff-
ter aff sine Bønders Råster kunna hafwa vndfått; Behan-
ock i thet öfrige them i Nader medh Tienster och beställning-
gar ihugkomma / allenast the wille sig hoos Wederbörande
angifwa / på thet hwar och ens skickelighet och qualiteter
kunde blifwa Kongl. Man. bekante / och the altså sielff icke
försumma thet them nådigst kunde blifwa förvndt.

Anlangande Ridderskapet och Adelen vnderdånig-
ste

ste begäran at thetas Wahror / som ifrån then eene Staden
til then andra inrikes förføres / må både för stoore och lille
Tullen vara frje / när medh Tullnårens skrifftelige bewijs
fulthgas och wiisas kan / at bemelte wahror en gangh åre
förtullade / thet håller Kongl. Man. skäligh / och wil at så
här effter hollas och observeras skal.

På lijka sätt wil och Kongl. Man. sig i nader hafwa
förklarad öfwer förtullningen aff Järn, Koppar, Tenn-
och Messingz reedskap / som Ridderskapet och Adelen här in-
rikes kunne vptiöpa / och sedan til Fjndlandh til sitt egit
behooff öfwerföra / nembligen at sådane Wahror emoot
försäkra / at in thet vnderseeff thet wid föröfves / må slip-
pa medh een Tulls ehrläggande rist the föres / Wägetullen
här i Staden vndantagen / then the sig icke vndandra-
ga kunna. Så är och skäligh at thetas Båtar / Ristor och
Skrim böre vara i Tullen oviliterade, så wiida the icke nå-
got Godz innehafwa / hwar aff Tullen ehrläggias bör.

Kongl. Man. finner then vnderdånige remonstration
heel billigh som Ridderskapet och Adelen i Skåne gör öf-
wer Handelens afftagande thet å Drthen / och såsom thetta
förmodeligen skal kunna merkeligen bättras / förmedelst een
rätt moderation vthi Tullen aff uthgående och inkomande
wahror / så hafwer Kongl. M. already varit betänckt then
öfwer deels Godz at inråta / och wil ån ytterligare befalla
theß General Comercie Collegium, at the jämtvål i thet öf-
rige draga försorgh härfore / på thet bemelte Moderation
må blifwa wärckstaldt / så och allom til effterrättelse aff
Trycket publicerat.

Såsom thet är skäligh / och Kongl. Man. Ridderska-
pet och Adelen hafwer på sidste Riksdagh förklarad / at the
böra vara frje för Tolagzpenningar ehrläggande / aff alle
the Wahror / som the sielff til sitt egit Huus behooff införa
B
låtha

låtta/ och sedan förbruka / så wil och Kongl. May. at thet
til them aff Hertigdömet Skåne i lijka måtto sigh må stree-
kia/ och the bemelte frijheet hafwa at åthniuta.

Stadzens ordinarie Mätare holler Kongl. May. be-
tenckeligit at affkassa / eller thes nyttjande henima låta /
men som misbruken lijkwäl icke äre at tåhla / så wil Kongl.
May. hafwa wederbörande / som thet medh böra hafwa
vpsickt / anbefallat / at råtta them sanme / och i synnerheet
låta måtandet här effter skee igenom Skruff / på thet Span-
nemåhlen alltid jempt / och lika så för then eene som then
andra / i Tunnan må infalla. Medh wågande håller
Kongl. May. skäligt at Ridderskapet och Adelen icke må
betungas när Wahrorne föres til thes egit Huusholdh ;
Dock kastes något jäff in widh Tullen öfwer sielfwe Wick-
ten som angifwes / så bör thet på Wågen slitas så här eff-
ter som här til.

Emedan Ridderskapet och Adelen hafwer mactt effter Pri-
vilegiene sine Henian at förmedla / och Kongl. May.
sigh til hwar och een i synnerheet nådigst förseer / at intet
underleff härvthinman må tustädias / ty wil Kongl. May.
them för thes Personer ifrån Eedz affleggiande haf-
wa befrijat ; allenast at Landhöfdingarne här om noga
ransaka / och thet någon medh annat betråddes / then må
tingföras / och exemplariter androm til warnagel straffas.

Om Ridderskapet och Adelens Fougdar och andre
betiente / som sigh otrooligen förhålla / och medh stöldh vthi
the ras Tienster förbruta / är Kongl. May. Förklaringsh /
at the medh lijka Straff som Chronones Fougdar beleg-
gias skole / och thet the hwarken sielfwe / eller förmedelst Löss-
tesmän kunna betala sin skuldh / så arbete sigh frj / sampt
stående siet Straff effter Lagh.

Kongl. May. förnummer medh stoort misghagh / at
een

publique Samquem / tilmåta sigh adelige titlar och ceremo-
nier, thet holler Kongl. May. för ett stoort misbruk / til hwil-
kets Hemmande Kongl. May. wil giora Ridderskapet och
Adelen alt nådigst bijsånd ; Befallandes them som wederbör /
at holla thet hand öfwer / så at intet här emoot må skee /
och thet något skedt wore / laghliggen
affstraffas.

2. På samptlige Presterskapets Beswär.

Kongl. May. finner skäligt / at then Råts-
tigheet / som Biskoparne medh Capitlen kan
tilkomma / til at försörja the Gåldh som icke Re-
gal äro medh Kyrckioheerdar / och then the effter
skål och praxin, sampt Kongl. May. förra Resolutioner bö-
re niuta / må och aldeles blifwa i sin vigeur, men som ännu in-
gen wisheet giordt är öfwer Regal Gåldh / hwilka skäre eller
icke / ty wil Kongl. May. at thet om grameligen skal ransas
kas både i Archivis och Capitlerne, på thet en Richtigkeit thet
vthi medh thet foderligaste må kunna träffas. Hwad elliest
aff een och annan Präst kan wara handlat här emoot / genom
otidigh sollicitation och annat / thet wil Kongl. May. vthlä-
ta sigh öfwer särskildt / widh hwar och een casu som blifwer til-
känna gifwen / dragandes thet emoot til Biskoparne then nå-
dige tilförsikt / at såsom Kongl. May. gärna lämna them i
the ras Amb:ten all tilbörlich Frijheet / thet och på sin sida wille
then rätteligen bruka / alt medh Capitularibus ordentheligen
förhandla / och vthi Kyrckioheerde wahl intet annat hoos sigh
gålla låta / än Personernes wårdighet / och Forsamlingar-
nas nöye och vpbbyggelse. Then

Then Kongl. Resolution som Prästerkapet på Riksdagen Åhr 1660. hafwa erhollit om ödes och förmedlade Heman / at the vthi thetas Bthlager skulle blifwa anseede och af räknade / wil Kongl. May. at the handhafwes widh / och at the wärckeligen måge them samma år hniuta: Gifwandes och nådigst effter / the Präste och Gärde Mantahls Penningar / som the beswåra sigh eendeels blifwa krafde före mehr än 20. Åhr tilbafars / för än the företalde Resolution bekommo.

Sfwer the ringa Bijnhåll / som på dels Orther i Sverige och Finlond skole finnas / är thenna Kongl. May. Förklarings / at Församlingarne sielfwe måge tilhollas at sammanskuta hwad the i thetta fallet kunna wedertarftwa / och at ingen hwarcken Adels eller Dadel må therifrån friskallas; Men skulle äntå bristen icke stå på thetta sättet at ehrsättia / så wil K. May. hafwa Landzhöfdingarne anbefallat / ransaka the om / och hwar casum för sigh til Kongl. May. nådige vthslag referera.

Anlangande thet Privilegium som Städerna är förundt at them ttonde Penningen heemfälla skal / aff hwad som årwes vthur bem. Städerna och Prästerkapet nu underdånigst anhålla at icke må lända them til försångh vthi thetas egendom / så pröfwar Kongl. May. skäligh / at Prästerkapet / som på thetas Ambetes wågnar sittis vthi Städerna / och icke bruka någon Borgerligh Naring / må therifrån eximeras. så at thetas Barn och Arfwingar skola hafwa fritt at afföra sitt Wess vthur Städerna aldeles oaffortat / och vthan något Beswår eller affgift til Staden.

Såsom billigt är / thet ttonde / icke mindre af Järn bårgh wården / än alt annat som til wårkes må vthgöras / så hafwer K. M. theröfwer een sådan Förordningh fattat / at om icke Kyrckioherderne sigh medh Bruufzförwaltarne sielfwe the öfwer kunna förena / the så saken hoos Landzhöfdingen å Orthen

Orthen skola angifwa / och hans adistence ansöckia / hwilken och tilföllie aff thenna Resolution skal tilholla Bruufzherren at gifwa thenna Rättighet: n vth / jämtwål sielfwa quantumet. om the om twistlas / effter skial och omständigheter determinera och påläggia.

3. På samptlige Borgerfkapets Beswår.

Kongl. May. hafwer sigh underdånigst låtit föredraga / huru såsom Borgerfkapet sigh åter underdånigst beswåra öfwer the skadelige ingrep och försångh / som åthskillige Ståndzpersoner vthom Borgerfkapet / sampt och Bruufzförwaltare / Hammar Patroner och thetas underhafwande them vthi thetas Handel och Nahrung skola gidra och tilfoga / aldeles emoot Städernas wålfångne Privilegier / och för thetta på nåst föregångne Riksdagar them Nådigst förundte Resolutioner. i thet at många icke skola låta sigh nöja medh sin Tjänst / Ståndh och wilfohr / vthan vnder hwariehandaskeen inmångia sigh vthi Borgerligh Handteringh / och at Bruufzförwaltarne / Hammar Patroner och thetas underhafwande / icke allenast oplåggia widh sina Bruuf anseentlige Poster Spanmåhl och Kidpmanswahrer / them the thesammas Städernas vthmångla och försållia / vthan och tilhandla sigh all then Koppar och Järn som the öfwerkomma / så och bestålla Schamplun Järn ifrån åthskillige Bårgzmåns Hamrar / vnder thet skeen / som wille the thet låta förarbete widh sina Snide Wårckzbruuf / medh hwadh mehra som the i samma saak vnderdånigst

nigst föredraga / och Kongl. May. om nådigt beskydd an-
föka. Nu såsom Kongl. May. sig i Nåder påminner /
hwad hårdswer för th:ta hålft widh sidste Rijtzdagar An.
1660. i Siötheborgh och 1664. här i Stockholm vthförli-
gen är wordet förordnat / huruledes icke allenast alla an-
dra Ständz Personer vthom Borgerskapet / vnder wisse
wilkohe / men särdeles them som Kongl. May. och Chro-
nans Råntor och Medel hafwa om Händer aldeles förbiu-
des / sig medh Borgerligh Handel och Nähringh at be-
fatta vthan ock Bruukzförwaltare / Hammar Patroner och
theras vnderhafwande allenast wisse wahrer tillåtes at fö-
ra til sine egne Bruuk / och allenast theras eenskylte Bruukz-
folck thermedh betiena / såsom äre Spanmähl / Salt / Salt-
fisk / Blaggarn och Walmar / som samma Resolutioner
medh mehra innehålla och förmebla: Alltså ställer Kongl.
May. til sin Öhrt / för hwad Orsak sådant icke må wara
skiedt / och hoos hwem felet kan sticka / mån wil listwål än
här medh hafwa resolverat, at hwad som i förberörde Re-
solutioner, Borgerskapet til vnderstödh och styrckio / är
wordet stadgat och befalt / skal hafwa theß lagha krafft
och hörsambligen efterlefwas / lika som woro thet här /
ordh ifrån ordh infört och vprepat / befallandes wederbö-
rande at hålla här alswarligen Hand ö:wer / och i synnerheet
theß General Commercio Collegium, at hafwa här på Öf-
wer Inspektion. Och emedan Kongl. May. än widare be-
finner / at thenna oreda icke fulleligen skal kunna förekom-
mas / medh mindre at Handeln aff Stapel och Bpstäder-
ne / som i begynnelsen hafwer warit bygd och anlagd på sär-
skilte grunder / the förstas på vthrikses Seglation / och the
andras på nåstbelågne Bärzlagh / antingen blefwe här
ståldh på förra Foot igen / eller och at Stapel Städerne
numätte förunna Bpstäderne een deel aff Seglation medh
sig

sig / såsom the icke ringa andeel aff Bergzlagerna vnder
sig och ifrån Bpstäderne hafwa kommit / the hafwer K.
May. / besinnandes thet första medlet nästan för thenna
tiden ogidrligit / effter then delen aff Bruuk och Hamrar /
som Stapels Städers Borgarne innehafwa / icke vthan
stoort Capital kan stå at återlösa / til thet andra resolverat
och i Nåder bewiliat Bpstäderne / at såsom the för thet ta få
reda i Skip och hafwa sina Skipsparter / så skola the här
effter få niuta them til goda / medh then fördeel / at thet Salt
som medh slike Skip hemføres i Landet / och på theras part
och för egen Räkning löper / skola the hafwa mact föra ge-
nom Stapel och til Bpstäderne / och thet ther förbruka el-
ler förvitra som the bäst kunna / effter som Kongl. May.
förmodar / at när Bpstadz Borgarne sig aff thenna
Friheet rätteligen weta til betiäna / the thå warda ther aff /
jämte the ofwantalde Resolutioner, een tämmeligh listå för-
spörandes til sin Nähring och vpkompst. Och blifwa Borg-
mestare och Rådher härmedh förmanter / at icke måga til-
stådia eller antaga någre genants Borgare / som theras
Stadh i Handel och Wandel kunna wara til försångh widh
Straff til görande ther the medh slike vndersteff bestås
Wiliandes Kongl. May. i thet öfrige hafwa theß Resolu-
tion Bergz Collegio gifwen Anno 1664 / ther hän vthtydt
och förstånden / at ingen må niuta Nederlagh aff någon
Spanmähl i Bergzlagerna / vthan aff sitt eget afwel / och
the som Spanmähl köpt hafwa ifrån samma Privilegio
stångde och vthslutne blifwa.

Hwad Bpstäders Borgarne eliest i thenna puncten
vnderdånigst anhålla / at then Handel medh vthsmide som
aff vhrminnes tijder emellan Borgaren och Bergzmannen
hafwer warit tillåten / them ock så här effter nådigst må til-
stådias; Så kan Kongl. May. icke gå ifrån thet slukt som

på sidsta Riksdagh Anno 1664/ här öfwer giordt år / skat-
tandes heel nödigt at Borgerskapet sökte sigh några medel
och vthwägar at byggia sigh Hamrar något widare ifrån
Hyttbrukten och Bärzlagen aflagne / til at thet medh fö-
refomma all olägenheet / som i längden thet aff står at befah-
ra; På hwilken händelse Kongl. May. thet och medh
skädhlige wilkohr nådigst wil försee och beneficera, sedan the
sigh vthi thet General Commerce Collegio hafwa angif-
wit / och thet sina förslagh framtee lätt.

Borgerskapet vnderdånige begår an at them vthom
Borgareståndet / som vthi Skip och andra Fahrkoster par-
ticipera, icke må tillåtas then deel aff inkommande Lad-
ningh / som them kantsfalla / vthmångla och försälla
å Landet eller i Städerne til någon fremmande / eller vthi
smått / vthan til Borgerskapet Styrketals och i Broß / haf-
wer Kongl. May. tagit i nådigt bet. nåtande / och finner
sådant vara skäligt / jämtwål befaller at thet härefter må
tagas vthi ock / Bystadz Borgarne allenast vndantaane/
som medh Salt för thetas Räkningh och Skipzpart / skola
fritt hafwa at föra aff Stapel Staden och then Wahren
föryttra / som the bäst gitte / efter thet som vthi then andra
puncten at författat.

Belangande the äthskillige Bestvär / hwarom Borger-
skapet i then 7. de puncten vnderdånigst anhålla / så wil K.
May. sigh öfwer hwarthera i synnerheet härmedh nådigst
hafwa relolverat som fölter.

Hwad Borgerskapet för thet första sigh vnderdånigst
bestvärar öfwer Tobackz Compagniet / at thet efter
thet pligt och skuldighet icke skal handtera then Wahren
som sigh bör / så wida som thet icke försälter hwarit Godz för
sigh och efter thet värde / vthan förmånger thet hwarom
annat och thet öfwer then gjorde Taxan stegrar och förhö-
ger /

ger / sampt och offta rutit och odugeligit Godz thet påbör-
dar / vnderdånigst förtbenskul anhållandes / at then Han-
deln må gifwas Borgerskapet frij / och bemelte Compagnie
ophåfwas; Så ehuru wål Kongl. May. är genom ett wist
Contract ännu på sam Åhrs tidh förbunden til wisse Per-
soner / som emoot een anseentlibb summa Penningar / haf-
wa sigh then Handel för arrenderat, icke thet mindre / på
thet Borgerskapet må görhigen kunna see och erfahra / at
Kongl. May. giärna söker thetas vpkomst och wältrernadh;
Thy hafwer Kongl. M. / förmånandes Borgerskapet wara
så mycket angelägit om then Handel / här medh nådigst we-
lat efterläta / at thet samptlige Städerne kunna föreena sigh
om at willa erläggia til Kongl. May. och Chronan så stor
summa åhrligen / som til Kongl. M. the andra här efter skul-
dige äre at betala / så skola the til samma Arrende wara när-
mest / på hwilken händelse the medh wårt General Commerce
Collegio wille tråda tilsammans / och sina förslagh thet fram-
tee / så ock tilsee om / och på hwad sätt sådant sigh bäst göra lå-
ter. Dock skulle thet Handel icke stå på thetta sättet at
transportera til Borgerskapet / så kan Kongl. M. / för Chro-
nans interesse skul / icke vphåfwa thet förra Arrendet. wilian-
des thå ett wist reglement författa låta / hwarefter så Com-
pagniet som andre sigh skola hafwa at råta.

Såsom Borgerskapet härnäst vnderdånigst anhåller /
at Kongl. May. will draga een nådigh försorgh öfwer
Saltets införsel och lindrige priss; Så hafwer Kongl. M.
som allom witterligt är / vthi nåst förflutne Åhren och feig-
de tiden giordt thet vthinnan all mögeligh slijt / så wida
som ofår heten i Wäster Sion sådant hafwer kunnat tähla
och medh gifwa / och såsom Kongl. M. icke är obekant / hu-
ru högt onläget thet är för heela Riket / at ingen brist må
wara på then wahren / så hafwer Kongl. May. til thet

förre förghfälligheet ännu sijnit godtjat opdraga Dyfstäderna
then vthrikses leglation och fördeln aff sina Skipsparter/
som aff then andra puncten widare kan sees och förniitas/
förmodandes at om Borgerskapet nu wilia läggia ther as
sijt och twinningh thertil medh/ så skal här effter på mehre
melte Wabra finnas ingen mangel.

Thet Beswär som the Fin- och Norrländske Städerna
vthi vnderdånigheet andraga emoot Tiäru Compagniet,
hafwer Kongl. May. vthi lijka måtto tagit i nådigh consi-
deration, och såsom Kongl. May. icke finner nyttigt/hwar-
ken för Riket eller Städerna / som heela thenna tiden stör-
sta winsten nutit / at Compagniet skal håfwas; Så wil
Kongl. May. elliest i Nåder wara betänckt / til at ställa ther
öfwer sådan Förordningh / som Rikszens och theas egen
allmänne wälfärdh thet i anseende aff närwärende tijder
kan dictera och medhgifwa / hwilken Förordningh / the ut-
strax för än the resa härifrån skole hafwa at afwackta.

Hwad the andra manufacturer widhkomma / som aff
Kongl. May. medh serdeles Privilegier äre benådade / och
Borgerskapet sigh öfwer beswärar / at the intet låta til arbe-
ta godt och vprichtig Godz / ey heller thet til then mycken-
hiet som hela Landet betarfwar / thet icke heller för sådant
prijs försällia / som thet vthom Landz kan köpas före / medh
mehra sijt som the i vnderdånigheet föredraga / och til K.
May. nådigste rättelse hemställa; Så hafwer Kongl. M.
haft sådant i nådigt betänctande / och såsom Kongl. M. ä
then eena sydan finner för Riket heel nyttigt at sådane ma-
nufacturer effter handen måge implanteras och här komma på
gångh / så och ä then andra / noghsampt kan betracta at så-
dane nya Wärd i förstonne icke aldeles som sigh bör / stanna
dtistwas och fortsättias / förre än the i längden kunna win-
na någon bättre styrckio och efftertryck; Alltså wil Kongl.
May.

May. wara betänckt på sådane medel / som til bemelte ma-
nufacturers reglement kunna wara tjänlige / thå och Bor-
skapet sedan skal finna therwidh ett godt nöne.

Öfwer then moderation i Stoorä SidTull Taxan på
somlige vthgående och inkommande Wahrer / som samptli-
ge Borgerskapet i vnderdånigheet begiärar / så wäl som
Städerna i Skånke General Gouvernamentet, hafwer K.
May. sigh nådigst resolverat, at fuller sielfwa Taxan intet
kan förändras / effter then är ett bestående tingh / mån om
något in particulari wore / som kunde pröfwis betarfwa
någon moderation, förre än manufacturerne rätt kunna
komma på gångh / så skal them therwthinnan wilfabras / så
wida thet för Kongl. May. och Chronans interesse kan
wara gidrligit / effter som och Städerna i Skånke Gene-
ral Gouvernamentet i lijka måtto vthi Tullen skola niuta
then moderation som then Landzohrten fordrar / öfwer
hwilket alt the medh Kongl. May. General Commercie Col-
legio widare hafwa at öfwerläggia och sigh föreena.

Then andra Borgerskapet begiäran angående Tull-
Taxan på någre andre Wahrer / såsom för arbetat Koppar/
Koppartråd / Kopparteener och annat sijt / hwilka vth-
om Landz dyrare kunna försällias än Kopparen in rudi ma-
teria, måtte högre taxeras, til at förekomma alt vnderseff
som the medh föröfwes / finner Kongl. May. skidhlig /
och wil wederbörlige ordrestherom affgå låta / at thet skal
blifwa effterkommit.

Belangande thet / at them må tillåtas betala Tullen
medh allehanda gängbahrt Mynt vthan restriction til spe-
cie Rikzdaler eller Sölsvermynt / så och at ingen
Rikzdaler må i Tullen högre eller lägre beräknas än för 52.
Öre Sölsvermynt / effter Kongl. May. Placats lydelse;
S: hwad thet förre widhkommer / wil Kongl. May. så
snart

snart nu een rätt Ordningh öfwer Myntet giordh blifwer/
nådigt vara betänckt / at the må thevrbinnan nå sitta
noye / jämväl vthi thet senare / som emoot Kongl. May.^e
wilia och wetskap är skiedt / noga inquirera och ransaka / och
sådant misbruuk remediera låta.

Hwadh tilmyntningen vthi Plåtar widh kommer/
hwarom Borgerskapet een underdånigh ansötningh gör/
thärmedh at förekomma then brist som i Landzohrten är på
Penningar; Så wil Kongl. May.^e thenna saken / såsom
hwaroppå Rikszens wälsfärdh sig eendeels beroor / giärna
til Fädernes Landzens nytta sökia at befordra / och nu på
thenna Rikzdagh sig medh samptlige Ständerne berådhy
så och föreena. Thijt Kongl. May.^e och wil hafwa lemnat
thet öfrige som the begiära / at Rikzdaler in specie icke må
förmyntas vthi annat Mynt / eller aff Gull smeder för smäl-
tas / på thet Landet icke må therigenom tagh a någon widare
affsalnadh.

Emedan samptlige Städerne finna sig bestwårade öf-
wer Lilla Tullen och Accijsen, at then icke skal vara lämpat
effter hwar och een Orths beskaffenheet / och thet pris som
ther är gängse / vthan at vppå många Orter skal fordras
större Tull och Accijs än selswa Wahran kostar. Såsom
och at Arrendatorerne effter theas godhtycto skola stegra
Taxan på Bakungs Penningarne öfwer thet quantum Bor-
gerskapet hafwer warit waant at vthgiftwa / hwaröfwer
the vnderdånigst begiära Kongl. May.^e nådigste Rättelse/
i synnerheet åstundandes / at alle Arrender måtte ophäf-
was / effter the förorsaka stoor oreda i Landet / så och när
någre egentwilligheetter aff the Tullbetiänte föröfwas / dra-
ga the sig undan Lagh och Rätt / emoot Kongl. May.^e nå-
digste resolution gif oin samptlige Städerne på sista Rikz-
dagh Anno 1664; Hwarföre hafwer Kongl. May.^e tagit
thetta

thetta i noga betänkiande / och wil om Tull och Accijsens
rätta inrättande / låta sig på thet högsta vara anlagit / at
all oreda thevrbinnan må förekommas / effter som och
Kongl. May.^e / hwad Bakungs penningarne angår / nu til
een beghnelse finner nödigt och rådhsamt / at taxerandet
therpå må håreffter skee och förättas aff Landzhöfdingar-
ne / eller theas vnderhafwande / vthi Borgmästare och
Råd / sampt the Accijs Betiäntes närwaru / lagandes the
samptlige så / at proportionen aff hwaras och eens egendom
noga må tagas i act / effter Ordningarnes rätta förstånd
och egenkap. Hwilket thå thet blifwer rätt effterkommit/
förmoder Kongl. May.^e någon lindringh therpå kunna
förspöras / mån så wil Kongl. May.^e icke thesto mindre i
tjdh vara omtänckt på medel / huru Arrendet ther af / medh
thet forderligaste / må kunna affklassas / hålft effter så mån-
ge Beswår / dageligen in för Kongl. May.^e inkomma om
sljke och andre arrenders stoor misbruuk och oredor. Wil-
landes Kongl. May.^e i medler tjdh / ther Borgerskapet aff
the Betiente något för när skiedde / at the i thetta måhl rät-
ta sig effter för thetta the öfwer vthgångne Resolution.
hålft Anno 1664 / thå them klagandom förmodeligen hwad
rätt är wedersaras skal.

Öfwer Lilla Tullens itererade erläggande / vthi eens
Mans hand / hafwa Borgerskapet sig för thetta offta så wäl
som nu / vthi vnderdånigheet beswårat / så och Kongl. M.^e
sig therpå nådigst förklarar / at efftersom Kongl. May.^e
förmärckte stooert vnderseess föröfwas medh Wahornes
opläggande i Bpstäderne / för än the kunde föröras til
then Ort / som the woro årnade; Så är Kongl. May.^e
förthen skul nödhvungen worden / at förbiuda ett sljkt Ne-
derlagh aff theas Godz / och til then åndan förordnat / at
the widh Landz Tullerne / Anno / aff bemelte oplagde Godz /
the

theras Tull skulle ehrsägga; Mån såsom Borgerskapet ånu underdånigst begär ar/at emoot försätr an til the Tullbetiente aff intet vnderseffs föröfwande / så årbniuta någon oplägningsz tindh och wilkoör; Så hafwer Kongl. M. them sådant i Nader håresser welat förutna och efterlåta i så måtto / at när Godzet som vp til Bergzlagen föras skal / är vthi Wästerås eller någon vthaf the andra Städer widh Målaren riktigt förtullat / och ther på Tullnårens Zedel tagit / skal thå samna Godz / warande i eens och samna Måns Hand / sedan vpye widh Landz Tullerne / på bemelte Zedels vpywysande passera Tullfritt: Dock på thet intet vnderseff vthi sielfwe Siö Städerne / eller ock emellan them och bemelte Tullplatzer på Landet / må medh Godzes anten inläggande eller transporterande i andra och tredie Handen föröfwas; Thz skal ofwanbemelte i Siö Staden tagne Frizedel / vpye widh Landztullerne intet giälla eller krafst hafwa / ther han om Sommar och Wintertindh år öfwer 4. Beckor / och höst och Wårtindh mehr än 8. Beckor gammal / vthan thå på thet fall Tullen aff Godzet widh Landz Tullerne betalas.

Althenstundh Borgerskapet vthi Norr och Finland / samt Skånska General Governementet, sig vnderdånigst beswåra / at the för alt Järn / som här ifrån och thit förföres / måste icke allenast här betala stoorä Siö Tullen / vthan och när the ther medh tll Städerne hemkomma affläggia Lilla Tullen / och ther the sedan wilja vthskippa samna Järn til fremmande Öhrter / måste the ånyo gifwa siöre Siö Tullen / i lika vnderdånigheet anhöllandes om nådigh förskonningh för een sådan itererat stoorä Siö Tull / samt Lilla Tull aff Koppar och Järn redskap / som the här i Staden köpa / och hem til sig förföra: Hwarföre såsom Kongl. Mån. finner skäbligt / at stoorä Siö Tullen icke gifwes mehr än på the Öhrten ther godzet vthskippes til fremman

mande Öhrter / och Lilla Tullen icke mehr än een gångh ther Godzet läsas / wäl förståendes så länge thet är i eens Måns Hand. Alltså wil Kongl. Mån. at wederbörande skola ställa sig sådant til vnderdånigh effterrättelse; dock blifwer Wåghtullen i Stockholm här vnder icke förstånden.

At Handtvärckarnes och Embeternes Skræer och wålfångne Privilegier måtte öfwersees / samt och at then General Stråordningen Borgerskapet må communiceras, och sedan aff Trycket vthgå / wil Kongl. Mån. medh thet första låta ställa vthi wårcket.

Såsom een deel aff Städerne vnderdånigst anhålla / at them icke må påbördas alt stadig at hålla här widh Ammiralitetet sine Lådior / vthan widh Krigztijder allenast; Alltså hafwer Kongl. Mån. them sådant i Nader betwiliat / allenast at the hafwa bemelte Lådior vthi beredskap när the påfordras / och här til Kongl. Mån. och Chronans Tjänst kunna betarfwas; Såsom ock sine Däsmån til Kongl. Ammiralitetet sielf på annat sätt öfwerföra låta.

Huru såsom många skola vnderstå sig vthi Sterbhusen at deela egendomen / förr än Giäldh aff oskipto är gulden / hwaraff förorsakas stoorä widblöfftigheter / sådant förnimmer Kongl. Mån. ogiärna / och såsom thetta sträfwer emoot Sveriges Lagh / så wil Kongl. Mån. at wederbörande hålla alswarligen hand ther öfwer / at Borgerskapet ther igenom icke må skee något för när.

4. På samptlige Städersnes Beswår vthi Skåniske General Governementet.

Medan the Fullmäktige vppå samptlige Städersnes wågnar vnderdånigst begiära / at medh Appellationer och wådiande / emoot Borgmästare och

Råd; Dofnar / må ther å Dyrten lista fördfwas som här i Sverige effter Processen hafwer varit wanligit / så wäl til Wadepeningarnes ehrlaggiande i rättan tijdh / som appellationernes alligfwande och fortsättiande ; Hwarföre wil Kongl. May. thenna theras vnderdånige begiärani Näder wilsfahra / och befäller här medh wederbörande / at stå sig sådant til hörsam effterättelse.

Kongl. May. hafwer här hoos tagit i nådigh consideration the fullmäctiges vnderdånigst andragne Bestwår öfwer Landtmans Tullen / som skal bestå ther vthi / at när een Borgare reser vth på Landet at köpa sig något aff Bondens afwel / så skal han widh sin ankompt til Staden erlaggia dubbel Tull och Accijs, nembligen / både then Bonden borde vthgöra / och sedan han / så wida som wahan säges wara kommen i andra Handen ; Och såsom Kongl. May. finner skäpligt / at ingen må tulla för een waha på een Dyrte mehr än een gångh / och at then som Borgaren köper på Landet och til Staden förförer / icke kan medh skäpl skattas at wara mehr än vthi eens Mans Hand / så wil och Kongl. May. at thet här widh således skal practiceras, hålft effter som Kongl. May. skattar lista mycket om Bonden sielff sitt afwel förde til Staden / eller ock Köparen / mån skulle bemelte Köpare sedan föröra thet vhr Staden igen på andra Dyrter / och drifwa thet medh någon Handel / så är thet strax aff ett annat betänckande / och böhr thet billigt Wahan skattas wara kommen i andra handen.

Belangande thet at Borgerskapet ther i General Governamentet skal blifwa vndertijden påbördat åthskällige Utblagor / hwaraff the aldrigh hafwa wetat / en heller är een gångh thet om anmodade / hwarföre the och vnderdånigst anhälla icke allenast här effter thet förskonas / vthan och hwad här til skiedt är / them i Näder må effterlätas

tas / på andre sine vthskyller at få decourtera ; Så emes dan Kongl. May. sådant fast ogiärna förnimmer / thy wil Kongl. May. härmedh nådigst hafwa förbudet / at ingen må gravera bemelte Städer medh någre Bestwår / vthom thetas goda bewillningh och samtyckio / och om något wotro annorlunda skiedt / wil Kongl. May. thet bota låta / när thet specialiter gifwes tilliänna / effter som Kongl. May. icke annorlunda wil at the Skänke än the Swenske / sielfwe / skole tracteras, och Kongl. May. Nådigh hafwa at åthniuta.

Thet olidelige misbruuk som ther i Städerne / hålft ther Guarnizonerne liggia / skal fördfwas / i thet Wack. och Tullbetiänte skola optaga aff Bonden i Portarne hwadh som ankommer / och han til Torgz borde framföra / at hwar och een ther kunde göra sin Marknadh bäst han gitter / kan Kongl. May. ingalunda gilla / och wil för thet skul härmed alswarligen hafwa förbudet / at ingen / ehoo han och är / må vnderstå sig at vptaga något Godz / för än thet komer til Torgz / gör någon thet emot / och thet öfwer warder klagat / så skal then samma thet förde wederbörigen plicta / och war i härifrån ingen exempt, så wäl aff Guarnizons Folcket och andre Civil betiänte / som Borgerskapet sielff.

Öfwer then gravation och Tunga som Städerne vthi General Governementet åhrigen måste vthstå aff then service som them åligger / drager Kongl. May. sielff ett nådigt medlijdande / och wil i Näder wara betänckt / huru samma Bårda framdeles må vthi något modereras och lindras / i medler tijdh / såsom Kongl. May. förnimmer at stoore misbruuk thet widh skola förelöpa / som nästan Borgerskapet mehr skola tryckia / än Lasten i sig sielff kunde skattas stoore til / så wil Kongl. May. thet General Gouverneur härmedh nådigst hafwa anbefallat / at han considerandes hwaras och eens store Bestwår och trångmähl, wils

le sådane misbruu / när the öfwer klagat warder / behörligen affskaffa / på thet Borgerskapet / genom ett slijt handräktande / må icke allenast fatta någon straff / vthan också således the Besvär / som thesse swåra tyder oundwiskeligen bringa medh sig / så mycket råbligare undraga kunna.

Allthenstundh een stor orictigheet i Guarnizonerne skal förelöpa / medh Inquarteringar / i thet Officerare intet skola låta sigh nöya medh the Huusrum som Borgerskapet effter Kongl. Krigz Collegij Förordningh them offerera och tilbiuda / vthan wilia affpråssa Borgaren sådane Commoditeter och lågenheter / som the sielfwe åstunda / låggiandes sigh medh Hustru och Barn in vthi Borgarens Stugu / honom til största hinder och meen / så och tvingandes honom therigenom til at gifwa flere Penningar / än som them bör / och thesas tilordnade Huusrum låsta kunna; Hwar före / såsom all sådan föröfwat egentwilligheet aldeles stråfwer emoot Kongl. May. nådigste wilia / så förwärcker och K. May. medh onåder / at the sigh således emoot Borgerskapet förhålla / och wil at thez General Gouverneur skal i sådane fall råctia Borgerskapet handen / at them här vthinnan intet må något skee för när / så at när Borgaren sielf intet hafwer the Huusrum / hwar medh han effter Ordningen kunde accommodera een Officerare / så skal then samma låta sigh nöya medh så många Penningar / som bemelte Huusrum kunna annorstädes förhyras före / och sedan låta Borgaren aldeles otiltalt. Hwaremoot Borgaren icke heller måste vnderstå sigh / om Wintertidh at påträngia någon otientlig Logement. vthan sådane som Åbrsens tidh kunna fordra / och the emoot Rioldh och Frost kunna begå sigh medh; Effter som Kongl. M. för thet öfrige och thet håller skialigt / at the som sielfwa icke äre närwarande i Städerna / och gibra Chronan någon wärckeligh Tienst / icke måge niuta någon Inquarteringh til goda.

5. På

S. På samptlige Allmogens Besvär.

Beswåra the sigh / at the måste widh Bergz tullerne å nno aflåggia Tull / för thet som the i Städerna hafwa upkiöpt / allenast til sitt Husbehoff / underdånigst anhollandes / at blifwa för sådan Tull förskonte. Kongl. May. wil hafwa Allmogen för öfwanbemelte Bergz Tull / af the wårer the i Städerna eller Marknadz Plazerne hafwa upkiöpt allenast til sitt Husbehoff / nådigst förskonat / allenast the wedh bemelte Tuller framwisa Actester af Tullnårerne i Städerna / at sådane Wårer på bemelte Orther äro kiöpte / och icke uppå Landet.

Beklaga sigh och / öfwer thet vnderseeff som aff Skår Karlarne för öfwes / medh Fisketräens orictige Mått / vnderdånigst anhollandes at sådan orictigheet måtte affskaffas. Kongl. May. wil at Landzhöffdingarne på Landet wårna Fiskarne i Ståargårdarne för sådan orictigheet / och låtha them wetta / thet een sådan Fiske tunna skal innan om Bottarne holla 48. Kamor / och så framt een sådan Fiske Tunna / eller mindre måtten i Halftunnor och Fierdingar effter Proportionen mindre inneholla / skole the hafwa at förwånta thet Packarne i Städerna / thet sådan Fiskejallies / hafwa mact then at wråctia / thetom jämwål Borg. Mestare och Råd i Städerna skola omsorgh draga / at thet blifwer wederbörligen effterkommit.

Allmogen i gemeen klagat / at the på olagligh tidh och i wårsta åfforet / tvingas at afföra Cronones Kyrckiotij / onde / stundom och vthom Lagsagu / eller och then sielf betala i reeda Penningar effter högsta wårdet / och thet hoos Tullpenningar ehrlåggia / oansedt Säden til ingen Stad / vthan allenast wederbörandens heemwist på Landet föres;

Så.

Såsom ock at gifwa förste Penningar / när Tijonden ingen
städes blifwer afförder / och at somblige låta stå Kyrckiotij-
onden inne hoos Allmogen / eller ock liggia i Kyrckioher-
bergerne heela tu Åhren / williandes sedan hafwa sitt skade-
ständh igen aff bemelte Allmoge / oachtandes the them om
bemelte tijondes afförfel aldrigh hafwa anmodat / mindre
ther om någon Förordningh gjordt i råttan tijdh. Kongl.
Maj. hafwer på åthskillige Riksdagar sigh nådigst förkla-
rat / huru wederböranden hafwer sigh härvthinnan at stäl-
la / nembl. at hwar och een som någon sådan Kyrckiotijonde
är til löhn eller vnderhåldh anslagen / skal i råttan tijdh och
allra sidst innan Månehodag / låta vthtaga Tijonden /
och then föras til sin behörige Dhrt / wålförståendes innom
laghsagu / och thet vthan Tullpenningar / när bemelte Tijon-
de föres til wederbörandens heemwist på Landet / effter som
och ingen må taga någre Penningar aff Allmogen til Fohr-
löhn / när Tijonden ingenstädes aff föres / medh mindre beg-
ges Parterne sigh således therom föreenat ; Men föres
samma Tijonde til någon Stadh / eller Marknadzplaz /
måste Tullen ehrläggias aff then som Tijonden förer. Låter
nu wederböranden Tijonden som före sagde är i Råttan
tijdh intet vthtagas och aff föras / ware thå Allmogen thet
Åhret för Tijondens förfel alldeles obeswärat och frij / och
then som til drögzmåhlet orsaken är / stände sielff all skada
och ewentyr / som sigh ther aff kan förorsaka : Effter som och
then som låter Tijonden heela tu Åhren stå inne hoos Allmo-
gen / eller ock liggia inne i Hårbårgerne / och förspillias eller
förnötas aff Dhrot / vthan at hafwa i råttan tijdh then
aff Allmogen affördrat / kan i lika måtto ingen annan skyl-
la ån sigh sielff / och Allmogen blifwa effter laga ransaf-
ningh och bewijs / at the om af förflen intet äre i råttan tijdh
anmodade / befriadt för sådan stadas wedergällningh /
ther

ther medh Landzhöfdingarne beordras at holla een noga
och alswarsam vpsigt.

I lika måtto bek laga och Skattebönderne / at the emoot
6. öke och 12. Dränge Dagzwärker / intet blifwa aldeles
befrijade för the owise Dagzwärkerne the tilförende wo-
ro wahne widh Slott och Ladugårdar at giöra / somlige
williandes therunder sigh vndandraگا ifrån the Åhrlige
gamble Dagzwärken / somblige sökia sigh therigenom be-
fria ifrån Bygningz hielperne eller andre vthskyllder / som
the til Bergzbruken äre skyldige at giöra. Så althenstund
icke allenast Landzörtherne / ja Hårader och Sochnar / äre
aff olika wiltobr / vthan och Dagzwärkerne aff stoor åth-
Mildnadt / och effter hwariehanda Kongl. Förordningar
och Resolutioner, effter som Ortherne äre belagne til / antin-
gen påbudne / tilgiffne eller ock effterlåne / effter een wis Taxa
eller wårderingh at medh Penningar betalas : Så at K.
Maj. wil falla odrågeligit och omöneligit alle sådane Kla-
gemåhl widh Riksdagen eensides at affhielpa / som elliest
på behörige Orther vthi begge Parternes / så Åklagarens
som Swarandens nårwahrü bordemedh bewijs och Do-
cumenter affhöras och affdömas ; Förthen skull hafwer
Kongl. Maj. för gott sunnit / förmedelst thenne allmenne
Resolution hwar och een som förmeenar sigh härvthinnan
något förfångh skee / at förwijsa til Landzhöfdingen / at no-
ga effterfråga och ransaka / både hwad Dagzwärken hwar
och een i sonnerheet sigh kan beswära öfwer / så wål som ock /
hwilka Dagzwärken een och annan är plictigh at vthgiöra
eller icke / och huru dhrt bemelte Dagzwärken äre wederbö-
rande i Cronans Fordeböcker beråtnade / och förthen skull
böre aff Allmogen medh Penningar affbetalas / medh
hwad mehra som til ewentyrs kunde komma vthi troistwels-
måhl / om något word een och annan emoot Kongl. Resolu-
tioner

tioner påbördat / och sedan effter hvars och eens Klage-
måhls bestaffenheet / antingen sielfff effter hollen ransak-
ningh som skäligh och Kongl. Resolutioner och Förordningar
lijkmåttigt befinnes / affhielpa / eller ock ther Klagemåhlet
intet kan vthan aff Kongl. Cammar Collegio rättas /
så medh thet samma ther om correspondera, vppå thet K.
Man. Underståthare så mycket bättre och forderligare må
blifwa til sin rätt förhulps och befodrade.

Emedan ock många aff Allmogen framwlisa Domar /
medh Klagemåhl / at the intet blifwa aff wederbörande exe-
querade, eller ock klaga at medh sådana Domars fällande
widh Tingen skal wara oförswarligen tilgångit; För then
skul hafwer Kongl. Man. för gott funnit / förmedelst then-
ne allmenne Resolution. Landzhöfdingarne vthi Låhnen
hafwa anbefallat / och effter hwart och ett ärendes bestaf-
fenheet wara Allmogen vthan vppeholdh til sin rätt befo-
derlige. Först medh Executioner aff the Domar som be-
finnes lagligen wara affsagde / sedan ock ther någon försum-
melse eller wrångheet klarligen spordes hoos Doombef-
wanden / först then samma åthwahrna / och om therpå in-
gen bättringh fölgde / förskaffa Klaganden Höffrätternes
Mandatorial, och ther saken til eswenthrs intet kunde vthan
widh Höffrätterne slutas / hielpa then eensaldige medh een
föreskrift och berättelse / huru medh sielfwa Twisten wore
bestaffat / thå Höffrätten skal wara förpliktat samma saak
medh thet foderligaste til ändskap förhielpa.

Anholla ock sa een stoor deel aff Skattebönderne / icke
allenast om Vthräkningar aff Landz Cammareraren / huru
mikit the skole för sine Hemman i Uthlagorne årligen
ehrlaggia / vthan ock om tilståndh at ehrlaggia betalningen
för vthlagz Perbedlerne effter Cronans wårderingh. Vp-
på thet förthenstul Kongl. M. må för wijdare beswärande
här

här om blifwa förskonat / skal Allmogen tienna til effter ål-
telse / at Skattebönderne åre förpliktade sine Uthlagor
vthi sielfwe Perbedlerne at ehrlaggia / och them för a dijt
wederböranden åstundar / dock innom Lagsagu / åstven
som Frälsemannen år skuldigh bemelte Uthlagor i Perbed-
ler at emootaga / när Bonden sådane hafwer som i Torde-
boken nämnes / men kan han them intet åstadhkomma / så
ehrlaggie åth Frälsemannen Penningar therföre / intet eff-
ter Cronans wårderingh / emedan och Cronan tilståår be-
melte Perbedler at för vtttra effter Marckgängen / vthan
effter thet köp och then Marckgång / som år i Riöv Städer-
ne innom Lagsagu / then tiden som Uthlagorne böra vth-
gå; Hwarmedh Frälsemannen skal sig låta nöya / och
Skattebonden thetta vthan tredsko effterkomma: Dock
skal thetta icke vthtndas vppå the förwandlingar / som
vthi Cronans Tordeböcker finnes vppförde / effter som All-
mogen skal wara så här effter som för thetta skuldigh sine
Uthlagor vthi bemelte förwandlingz Perbedler at vthgids-
ra / såsom the vthi bemelte Cronans Tordeböcker finnes
nämnde och vthtrakte.

Klagas och allmänt / at the saafören som Håradet eff-
ter Lagh och vhrminnes tijder hafwer uturit / intet komma
til thes nytta / effter som mångestådes ingen Håradzlista
finnes / vthan een och annan privat them vpbåår / intet gids-
randes någon Råtenskap therföre / hwaraff föllier / at Hå-
radet intet bekommer hwarken til Nämndens afflöningh
eller andre Tærstwer. Såsom nu thetta år offkiåligt / all-
thenstund Håradet effter Lagh bemelte Saafören tilkom-
ma; Så wil Kongl. Man. at häreffter vthi alle Håradar /
såsom ock the stoore Soeknar vthi Dalarne / hwarest inga
Håradar åro / allmenne Håradz eller Soekne Ristor för-
skaffes och inråttes / ther vthinnan Håradets andeel af saak-
E ij ören

dren skole förwaras / hwar til Landzhöfdingen eller Under-
Laghmannen / ther inga Häradz höfdingar äro / må hafwa
een Nyckel och Cronans Befällningz Man then andra / och
Domaren then tredje / på thet ther medh må så myckit rick-
tigare tilgå / och thet som til allmenne nödhjorffter är för-
ordnad / jämtwål til theß behooff må komma. R. Man
wil och at Häradz eller Sochnens Sigill, må vthi ofwanbe-
melte Ristaftädze blifwa förwahrat / vppå thet ther medh
icke må så stoort vnderleeff och misbruuik skee / medh ofan-
färdige Witneskriffters medhdelande / effter som häreffter
inga sadana Witnesbörd skola gifwas / vthan medh Nemb-
dens wettskap och samtycke / vppå Häradz eller Laghmanns
Tingh. Och wil Kongl. Man. at Landzhöfdingarne strax
thetta ställa i Execution, och sedan holla hand ther öfwer at
thet må blifwa effterkommit.

Skattebönderne / särdeles the som Militien äre tillsla-
gne / beklaga / at the medh stoore Gästningar widh Huuse-
syner beswäras / vnderdanigst anhollandes om een allmän
Förordningh at blifwa för Husesynner befriade / effter the
sielfwe skole söria för sine Huusbyggningar / och thet Hem-
manet skulle förderwas och til Skattewrat komma / haf-
wa the sielff største skadan therythaff. Kongl. Man. haf-
wer ofwanbemelte Skattebönder / så the som Militien äre
tillsagne / som andre på sidste Ristzdagh nådigst bewilliat
och förvndt at the för Huusesynner måge wara befriade /
och förthenksul wil at wederbörande them
ther widh handhafwa.

Kongl. May. 44 43

PRIVILEGIER,

Giffne Handwerckshuusen som här
och där i Ryket inrättas
skola.

Tryckt i Stockholm / aff Ignatio Meurer /
Kongl. Booktr. Åhr 1668.